

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio XX. Quid de electione ante prævisa merita per ordinem ad certas
personas, & ad certos gradus gloriæ ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

excitem, seu potius animum applicem ad nova semper opera bona facienda.

Argues 12. Deus ex se, & sine nobis per primam electionem nos discrevit à massa perditionis juxta illud 1. Cor. 4. ibi: *Quis enim te discernit, &c.* sed talis discretio facta fuit per electionem ad vocationem congruam, sive ad seriem auxiliorum prævenientium, quibus certissime sumus liberandi; ergo prima electio fuit ad gratiam, & non ad gloriam. Respondeo negando minorem; nam gratia congrua discernens electos à reprobis est sola gratia finalis; siquidem sola hæc est propria electorum; gratia autem finalis ordinariè non datur sine meritis antecedenter prævisis; & cum de se non sit necessitudo connexa cum salute, vix in ratione domini distinguitur, sive discernitur una gratia ab alia, nisi in eo, quod prius intendatur efficaciter salus ut finis, & ex illa eligatur ipsa gratia ut medium; sicque non per hujus, sed per illius electionem discernimur electi à massa reproborum.

Argues 13. Magis gloriosa sunt Deo nostra bona opera, quam nostra Beatitudo; sed Deus in eligendis prædestinatis prius respexit ad illud, quod ei erat magis gloriosum; ergo prius respexit ad nostra bona opera, ut per illa nos eligeret ad gloriam, quam ad ipsam gloriam habendam per nostra bona opera. Respondeo quidquid sit de majori, negando minorem; Deus enim, ut prudenter ageret, prius respexit ad finem, nempe ad gloriam, quam ad media, nempe ad merita: Imò aliquando elegit ad gloriam sine ullis meritis, ut fit in infantibus statim à baptismo decedentibus; & sine meritis propriis de condigno, ut fit in adultis decedentibus cum sola attritione, & Sacramento Pœnitentiæ. Accedit, quod Deus non elegit nos ad nudam gloriam, sed ad gloriam habendam per merita: gloriosius autem est Deo, seu magis auget ejus gloriam nostra Beatitudo simul cum meritis, quam sola merita per se sumpta.

Argues 14. Si electio ad gloriam esset merè gratuita, & ante merita prævisa, etiam postea haberetur gratis in executione; siquidem in executione inciperet à prima vocatione, ut à prima radice, quæ facta est gratis; hoc autem est contra id, quod supra diximus, nempe gloriam dari ut præmium, bravium, mercedem, & coronam; ergo &c. Respondeo gloriam dupliciter considerari posse: Primò ut integrat totam seriem prædestinationis incipientis à prima vocatione; & prout sic præparatur, & confertur gratis, diciturque à D. Aug. gratia pro gratia: Secundò seorsim, prout est effectus præcedentium meritorum, & in hoc sensu, non gratis, sed de justitia confertur; eodemque modo dicendum est de meritis posterioribus, quæ dantur propter priora; nam si hæc considerentur ut integrant totam seriem prædestinationis includentis primam vocationem, dicuntur dari gratis propter illam, à qua incipiunt: si autem seorsim considerentur ut effectus distincti à primis meritis, non gratis, sed ex justitia nobis conferuntur.

Argues 15. Hæc sententia sic populo explicata, parit scandalum, torporem, amaritudinem animi, & desperationem; siquidem multi ex illa in gravissimos marores, & desperationem sunt delapsi, & optimi viri eam graviter accusant, quasi qui metuerent sibi effractionem vitæ licentiam, si eam animi dimisissent; ergo &c. Respondeo huic argumento jam supra satis respondisse, quibus addimus: Primò hanc sententiam diligenter expensam, & benè intellectam apud animos pios, Deumque

Tóm. 1.

timentes nullum parere scandalum, nisi fortè falsa quædam affingantur, ut prout sic etiam bonis redatur exosa, ut enim dicit Psalmista. Plal. 118. *Pax multa diligentibus legem tuam, & non est illis scandalum.*

Secundò, in hac sententia nihil posse esse scandalum, summæ consolationis multum, quod Deus solâ suâ gratuitâ bonitate tot, ac tantos tum Angelos, tum homines prædestinavit ad gratiam, & ad gloriam, aliis prætermisissis, quibus nihil debebat, & utrisque interim libertate relicta & ad bonè, & ad malè operandum, licet illi ante finem vitæ sint infallibiliter bonè acturi, hi autem malè, atque in eo statu utrique juxta Præscientiam Dei Mediam decessuri. An non idem ferè in omni sententia dicendum? Videant ex supra dictis.

Tertiò, paucissimos ex illis, qui scandalizantur, eò præcisè scandalizari, quia nostram hanc sententiam sibi propositam habeant, sed aut quia eam non intelligunt; aut quia volunt (quod faciant bonis avibus) in oppositâ ire; aut occasione doctrinæ Calvinisticæ de prædestinatione, quæ à nostrâ est alienissima, ut supra vidimus, & ostendimus. Quartò viris illis doctis, & piis, qui sic scandalizantur, alios doctiores, & sanctiores opponimus, quales sunt D. Aug. D. Thom. alique quam plures à nobis supra relati.

Instabis: Plurimi sunt, qui occasione disputationum, quæ in Hollandia sunt habitæ, hujus sententiæ imaginatione sunt afflictæ, & perturbati; ergo &c. Respondeo negando antecedens; neque enim perturbatio illa fuit ex nostræ sententiæ imaginatione, sed ex imaginatione Calvinisticæ sententiæ, quam toto celo à nostrâ diversam esse supra diximus, & satis ex hæctenus dictis constat.

SECTIO XX.

Quid de electione ante prævisa merita per ordinem ad certas personas, & ad certos gradus gloria?

DIFFICULTAS I. Utrum electio efficax ante prævisa merita extendatur ad omnes, qui salutem consequuntur? Affirmativè. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 8. à n. 42. Probatur primò ex illo ad Rom. 8. ibi: *Quos præcivit, & prædestinavit conformes fieri imagini filii sui, &c.* Ubi comprehendit omnes electos, tam eximios, quam non eximios in sanctitate; siquidem omnes fuerunt imagini filii Dei conformes in gratia, & in gloria; ergo &c. Confirmatur, quia licet eximii plùs gratiæ, & gloriæ habuerint, non tamen habuerunt gratiam, & gloriam æqualem gratiæ, & gloriæ Filii Dei, nempe Christi Domini; & tamen dicuntur fieri ei conformes; ergo sic etiam dicuntur fieri ei conformes alii non eximii, licet non æqualem cum his habuerint gratiam, & gloriam; consequenterque de omnibus loquitur Apostolus, & omnibus communis fuit electio illa Dei efficax ante prævisa merita.

Probatur secundò ratione: Idèd non comprehenderet omnes, quia videtur esse specialis circa alios, & circa alios generalis: specialis circa illos, quos ab infantia, & toto vitæ tempore conservat in gratia; & quos toto vitæ tempore malè viventes convertit miraculosè ad finem vitæ, ut accidit

F f 2

bono

bono latroni: generalis circa illos, quibus non tam specialis benevolentia ostendit; sed ex inde non sequitur, siquidem licet ipsa electio in quibusdam sit magis occulta, quam in aliis, omnibus tamen est specialissima, quatenus Deus sub illa prae-scientia omnibus prae-parat auxilium illud, quod futurum est efficax usque ad mortem, & sine merito proprio speciale tribuit donum perseverantiae, sine quo nullus salvabitur, ut docet D. Aug. lib. de bono persever. cap. 1. & lib. de corrept. & grat. cap. 12. & 13. & c.

420. Oppositam sententiam tenent aliqui prout supra diximus num. 280. pro quibus: Obijciunt 1. Prae-electi non possunt peccare finaliter, & perire juxta illud Joan. 10. 28. *Non peribunt in aeternum, & non rapier eas quisquam de manu mea*; sed sic possunt peccare, & damnari plures ex salvandis juxta illud Ecclef. 31. 10. *Qui potuit transgredi, & non est transgressus, &c.* ergo non omnes salvandi fuerunt electi in illa prima electione ante praevisa merita. Respondeo prae-electos non posse quidem peccare finaliter ex suppositione Scientiae Mediae, quae Deus vidit non peccaturos; posse tamen absolute, praescindendo à tali scientia; quamvis enim infallibiliter non ita peccabunt, quod solum indicant verba Christi Domini; in eorum tamen potestate est posse peccare; siquidem, ut jam supra diximus, praedestinatio non tollit, imò intendit libertatem, quatenus Deus vult quod praedestinati per bona opera liberè salutem assequatur.

421. Advertes tamen hoc esse intelligendum de praedestinis non confirmatis in gratia, qualis fuit Virgo Sanctissima; nam si sint ita confirmati, & confirmatio denotet negationem decreti, ac concursus indifferentis, & ejus determinationem ad solum bonum, tunc peccare non poterunt, sed erunt necessitati ad non peccandum: si autem confirmatio illa connotet negationem talis decreti, sed solum consistat in diuturna praeparatione vocationum congruarum pro singulis occasionibus peccandi mortaliter, ut non peccent, tunc cum illa stabit potestas ad peccandum, & amittendam gratiam, licet nunquam sint peccaturi, neque gratiam amissuri, quatenus Deus speciali providentia eos munit, tum frequenti vocatione congrua interna, tum etiam externa remotione occasionum peccandi.

422. Obijciunt 2. Aliqui salvantur interventu peccati alterius, aut proprii, quales sunt poenitentes, Martyres, Doctores, & Virgines, prout supra diximus num. 353. Sed hi non possunt eligi ante praevisa merita; siquidem Deus nequit praedefinire finem, quin praedefiniantur media connexa cum illo; Deus autem nequit praedefinire peccata, quae sunt media ad illos fines, sive ad illa merita; ergo electio ad gloriam ante praevisa merita non extenditur ad omnes. Respondeo negando minorem, ad cuius probationem dicimus, si peccatum esset unicum medium ad gloriam, & essentialiter connexum ex natura rei cum illa, tunc non potuisset Deum praedefinire efficaciter ipsam gloriam, quia necessarid etiam praedefiniret, & vellet ipsum peccatum; cum tamen non ita sit; siquidem Deus plura alia habet media, quibus gloria possit acquiri, idèd potuit Deus omnibus antecederet velle gloriam efficaciter, & in hac voluntate abstrahere à peccato, quia non est essentialiter requisitum ad gloriam assequendam, postea verò jam praeviso peccato, potuit per medium illud gloriam velle, intendendo poenitentiam, Martyrium, &c. quae à peccato oriuntur, ex quo nihil sequitur contra electionem ef-

ficacem ad gloriam ante praevisa merita, cum hujusmodi electio non pendeat necessariò à peccato, licet aliquando occasione illius obtineatur, prout diximus loco proximè citato.

Difficultas 2. Utrum hujusmodi electio efficax fuerit determinata ad certas personas, sive Angelos, sive homines in particulari, & ad certum eorum numerum? Affirmativè. Ita D. Thom. hic, & variis aliis locis. *Artifidor. lib. 1. sum. cap. 10. ad 1. Durand. in 1. dist. 40. q. 1. a. 2. Greg. Major. Marfil. Capitol. Cajet. P. Valent. 1. p. q. 23. punct. 6. P. Soar. lib. 1. de Praedest. cap. 10. num. 2. & lib. 6. cap. 2. num. 6. P. Mol. 1. p. d. 23. a. 4. d. 1. memb. 11. & a. 7. P. Ruiz. hic d. 53. sect. 2. num. 10. P. Ariaga hic d. 36. sect. 5. subsect. 2. n. 37. & alii. Probat primò auctoritate Scripturae, & Sanctorum Patrum. Ex D. Paul. 2. Tim. 2. *Cognovit Dominus, qui sint ejus.* Addito illo Ecclesiae, *Deus, cui soli cognitus est numerus electorum, &c.* Et ad Roman. 11. *Reliqui mihi septem millia virorum, qui non curaverunt genua ante Baal.* Et Joan. 10. *Bonus pastor proprias oves vocat nominatim.* Et D. Aug. epistol. 106. *Certus est, inquit, Dei praescientia definitus numerus, &c.* Et D. Prosper. lib. 2. de vocat. gent. cap. 33. *De plenitudine membrorum Christi praescientia Dei, quae falli non potest, nihil perdit, & nullo detrimento minui potest, &c.* Et idem habet D. Aug. tract. 42. in Joan. & lib. 5. de Baptismo contra Donatistas cap. 27. & lib. de bono persever. cap. 18. & alii Patres, ex quibus supra probavimus praedestinationem ante merita praevisa.*

Probat secundò rationibus: prima, quia Deo tribuendus est perfectior modus operandi, quando aliud non repugnat; sed perfectior operandi modus est electio terminata ad certas, & determinatas personas in particulari, & ad certum earum numerum, quam ad aliquas in communi, & indeterminatè; siquidem absolute perfectior est actus terminatus ad singularia, & determinata objecta, quam terminatus ad indeterminata, & communia; & aliud nulla ex eo sequitur repugnantia; neque enim ulla sequitur necessitas in libertate creata, nulla volitio peccati in illis, qui, supposito peccato, salvandi sunt; ergo &c.

Secunda, quia si Deus sua praedestinatione non eligeret certas & determinatas personas in particulari, sed ad id expectaret liberam earum cooperationem, sequeretur aliquot saltem homines se ipsos discernere, transeuntes à numero reprobatorum ad numerum in caelis descriptum; siquidem transirent absque Dei electione praedefiniente eorum discretionem, possentque inde gloriari; sed hoc est contra illud Apostoli 1. Cor. 4. *Quis enim se discipulatur, &c.* Et illud: *Non est volentis, neque currentis, &c.* de quibus jam supra; ergo &c.

Tertia, quia figulus voluntate sua determinat quamlibet luti partem, quam determinatè eligit in particulari, ut faciat vas in honorem; sed Deus habet se ad instar figuli in eligendis praedestinis de massa possibilem, ut fiant vasa in honorem, juxta illud Rom. 9. *An non habet potestatem figulus, &c.* de quo supra; ergo illos eligit in particulari quoad certas personas, & earum certum numerum. Confirmatur, quia Deus neque creat, neque potest creare, quin sua voluntate decernat singulas res in particulari creandas; ergo neque praedestinare, quin sua voluntate decernat singulas personas in particulari salvandas.

Quarta, quia numerus electorum eos omnes, & solos complectitur, qui secundum propositum vocati sunt Sancti; sed non possunt esse vocati secundum

secundum propositum, nisi soli, & omnes singulares, & in particulari, quibus Deus æterno suo proposito decrevit talem vocationem, quæ sciebat esse salvandos; ergo &c. Confirmatur primò, quia qui temperat sortes, ille sua prædestinatione disponit, ut istis potius, quàm illis, æterna felicitas sorte contingat; sed Deus hujusmodi sortes temperat, prout vult; ergo &c. Secundò, quia Jacob, & Esau, prout supra diximus, proponuntur in exemplum prædestinatorum; sed Jacob prius quàm aliquid boni, aut mali egisset, sicque non ex operibus, sed ex vocante electus est determinatè, & in particulari; ergo &c.

438. Argues 1. Electus potest suam coronam amittere, & alius non electus eam accipere juxta illud Apoc. 3. *Tene quod habes, ne alius accipiat coronam tuam*; ergo neque illius electio, neque hujus reprobatio fuit certa, & determinata, sed à multitudine electorum ei contingit transire ad numerum reprobatorum, & è contra. Respondeo neminem posse amittere coronam, quam habet ex vi sue prædestinationis in sensu composito cum ipsa prædestinatione supponente Scientiam Mediam, licet sic possit in sensu diviso ab illis juxta id, quod supra diximus. Cum tamen hæc ipsa prædestinatio juvetur salutarimetu amittendi coronam, ut cum metu & tremore nostram salutem operemur, idè per illa verba Deus nobis intendit hunc metum incutere. Imò de facto permittit Deus, plurimos justorum amittere coronam, quam habebant suam, & sibi debitam ex merito gratiæ, quam finaliter amiserunt.

439. Argues 2. Numerus, cui potest additio fieri, non est certus; sed prædestinatorum numero potest additio fieri juxta illud Deuter. 1. *Addat Dominus ad hunc numerum multa millia*. Ubi glossa exponit: *Ad hunc numerum desinitur apud Deum, qui novit, qui sint ejus*; ergo &c. Respondeo cum D. Thom. hic a. 7. ad 1. illud esse intelligendum de hominibus, quos Deus novit esse suos per gratiam, & secundum præsentem justitiam; horum enim numerus augetur, quando peccatores convertuntur; sicut etiam minuitur, quando justii mortaliter peccant.

440. Argues 3. D. Thom. hic q. 23. a. 6. probat certitudinem prædestinationis ex infallibilitate providentiæ, cujus illa est pars, ut supra diximus; sed providentia non semper assequitur quemlibet finem intentum, ut etiam supra diximus; ergo neque prædestinatio; consequenterque non erit certa. Respondeo D. Thomæ probationem hanc esse: *Providentia divina consequitur infallibiliter quemlibet finem, quem absoluta voluntate intendit; sed prædestinatione intenditur æterna gloria per absolutam voluntatem Dei; ergo infallibilis est, & certa hujus finis affectus*. Ex quo nihil contra nos, imò pro nobis probat.

441. Argues 4. Si Deus potest revocare voluntatem prædestinandi Petrum, Petrus non erit prædestinatus; consequenterque ejus prædestinatio non erit certa; sed Deus potest illam voluntatem revocare; siquidem hujus irrevocabilitas respectu talis objecti non est major, quàm respectu aliorum objectorum; Deus autem respectu aliorum potest revocare suam voluntatem juxta illud Jerem. 18. *Si penitentiam egerit gens illa à malo suo, agam & ego penitentiam super malo, quod cogitavi, ut facerem ei*. Et Jonæ 3. *Athuc quadraginta dies, & Ninive subvertetur*. Et Isai 38. *Dispone domui tue, quia morieris, & non vives*. Ubi constat, Deum suam voluntatem revocasse; ergo &c.

432. Respondeo negando minorem, ad cujus probationem dicimus, Deum propriè penitentiam non agere, neque suum decretum absolutum, qualis est prædestinatio, revocare, licet revocet punitionem comminatum, quam ab æterno decreverat sub conditione, & eo fine prædixerat, ut homines resipiscerent, & ad penitentiam confugerent, quæ remissionem impetrarent illius pænæ sine dubio infligendæ, si conditio poneretur, non posita penitentia; cum autem fuerit posita penitentia, idè voluntas illa Dei puniendi non habuit suum effectum, qui ab illa conditione dependebat.

433. Argues 5. Quod est in nostra potestate facere, aut non facere certum, id non est simpliciter certum; siquidem cum possimus omittere illud, à quo fit certum, non simpliciter, sed contingenter est certum; sed in nostra potestate est nostram electionem facere certam, ut patet ex illo 2. Petr. 1. *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis*; ergo nostra electio non est simpliciter certa. Respondeo primò distinguendo majorem: non est simpliciter certum, si non habeat infallibilem præscientiam, & omnipotentiam faciendi, ut infallibiliter, & certò velimus, & faciamus; concedo majorem: si habeat; nego majorem: cum autem nostra prædestinatio secum habeat adjunctam præscientiam, quæ Deus præscit, quibusnam mediis adhibitis certò cooperabimur, & omnipotentiam, quæ potest illa media opportunè applicare, & impedimenta removere, idè certa, & infallibilis est simpliciter.

434. Respondeo secundò non improbabiler ab aliquibus explicari illud D. Petri, non ut simpliciter nostram vocationem certam faciamus, cum sit simpliciter certa, sed ut faciamus magis certam per opera supererogationis, cui favet verbum illud: *Magis*: quod ibi apponit dicens: *Magis satagite*, &c. & illud quod sequitur: *Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus in æternum regnum*: ubi notandum est illud: *abundanter*; sicque hæc major certitudo non accrescit prædestinationi divinæ, sed nostræ securitati, & fiduciæ.

435. Argues 6. D. Paulus certus erat, se esse prædestinatum, ut patet ex illo 2. Tim. 1. 12. *Scio enim, cui credidi, & certus sum, quia potens est depositum meum servare*; & tamen optabat carere effectu prædestinationis, qualis est perfectissima unio cum Deo per visionem, & amorem, cum diceret Rom. 9. *Optabam ego ipse anathema esse in Christo pro fratribus meis*; ergo prædestinatio D. Pauli poterat effectu suo frustrari; consequenterque non erat certa. Respondeo illud desiderium D. Pauli non esse absolutum, neque plenam volitionem, sed tantum velleitatem quandam, & desiderium conditionatum, quo potest appeti bonum, præscindendo illud ab aliquo malo, quod habeat adjunctum, & ab aliqua suppositione, qua fit impossibile, & sic præscindebat D. Paulus per hoc suum desiderium à conjunctione cum peccato, sine quo de lege ordinaria nullus separatur à Christo; & præscindebat à præsupposita prædestinatione, & ejus certitudine, cum qua stare non potest illa separatio à Deo, quam D. Paulus videtur optasse, si opus foret, ad spiritualem salutem sui populi, dummodo sine proprio peccato contingeret, in quo D. Paulus supremum charitatis gradum & Paulo dignum ostendit. De hoc tamen latius infra dicemus.